

דברי תורה

מאת כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק אבדק"ק צאנז-קלויזענבורג זצוקללה"ה

גליון מ"ו

[תשפ"ו]

שנה מ"ב

שיעור חורש"י פרשת תצא תשכ"ו

בפסוק והבאתה אל תוך ביתך וגלחת את ראשה ועשתה את צפרניה. ופרש"י תגדלם כדי שתתנוול. נמצינו למדים כאן שלפי דעת תורה צפרנים גדולים הם ניוול ומיאום, היפוך מדרכי הגויים שמגדלים צפרניהם וצובעים אותם לשם נוי. ואתמול בשיעור לבני הישיבה הארכנו לבאר בענין ערל שמתו אחיו מחמת מילה, שענין המיאום בערלה היא רק מחמת האיסור שבדבר משא"כ כאשר על פי דין תורה אינו מל עצמו אין זה מאום. כי המיאום והיופי אצלנו נקבעים על פי דברי תורתנו הקדושה.

ו**חביבה** יתירה נודעת לאדם מישראל שנברא בצלם אלקים, וכנוסח הברכה בברכות נישואין אשר יצר את האדם בצלמו בצלם דמות תבניתו. ולפי דיעה אחת כתנות עור שנעשו לאדם וחיה היו צפרנים, וקודם שחטא לא היו לו צפרנים, ומזה שבצלם אלקים אין צפרנים והם מכחי' מותרות כנודע. ושערות הזקן הם י"ג מכילין דרחמי, ואילו שערות ארוכות בראש הם סימן לשדים (עיין ספר חסידים סימן תתשנ"ה וע"ע דברי יציב אהע"ז סימן פ' אות י"א), ולכן הם נקראים שעירים (ויקרא יז ז) מלשון שער (וראה בראשית כו יא), והרשעים שרוצים להתדמות לשדים הם מגדלים בלורית, וכן מצינו בעשו הרשע שיצא כולו כאדרת שער (בראשית כה כה), ואיתא במדרש שנולד עשוי וגמור בצפרנים גדולות, דמיד בלידתו לא היה לו צלם אלקים, ועדה"כ (תהלים נח ד) זרו רשעים מרחם.

ואכן החוש מעיד על כך, שבאיש מגודל שערות וצפרנים וזקנו מגולח למשעי כבהמה וחיה רואים בו שרוח הטומאה שורה עליו ודמותו כשד, ולעומת זה ילד יהודי עם פיאות ויארמולק"ע על ראשו, או אברך המוכתר בשטריימ"ל על ראשו, הינו מלא טעם וחן ומקרין אורה ושמחה בכל הבית. והרשעים לא יכולים לסבול זקן ופיאות, כי דוקא ביהודי שיש בו נשמה קדושה הצלם אלקים הולמתו לא כן הרשעים ששורשם מהסמ"א והשדים, ולכן נושא חן בעיניהם דוקא מי שיש לו דמות של שד.

ומסופר על זקה"ק בעל בני יששכר זי"ע שבדרך נסיעתו למונקאטש (כשנקרא לכהן פאר שם) נכנס לבקר את זקה"ק מזידיטשוב זי"ע, ובתוך שיח סוד

שרפי קודש אמר לו העמרת צבי הרי אתם נוסעים לאוגנארין האם אתם מכירים את השר של המדינה, בודאי שאני מכיר אותו - השיבו הבני יששכר - הלא פגשתי אותו על הרי המונדרא והוא לבוש מכנסים אדומים, הראיתם את הסימן שיש לו במצחו הלא אנכי עשיתי לו זאת כשנלחמתי אתו. ומי יבא בסוד קדושים, אבל מה שיש לנו ללמוד מדבריו הקדושים הוא בנוגע לבגדים אדומים שהגויים לובשים, שזה בגלל שהם מתדמים אל דמות הקליפה אשר ממנה הם יונקים.

ומצינו שיש קפידא ליטול הצפרנים דייקא בערב שבת לכבוד שבת קודש (מג"א ריש סי' ר"ם), ובאופן הקציצה יש כמה עניינים, שלא יטול אותן כסדרן (רמ"א שם סעיף א'), שורפן חסיד קוברן צדיק זורקן רשע (גדה י"ז ע"א), והמנהג להניח עם הצפרנים שני קסמי עץ המכונים עדים. ומכל זה רואים שגם הדברים שנראים כפשוטים ביותר הם דברים העומדים ברומו של עולם.

כמו כן בתגלחת השערות מצינו (פנהרין כ"ב ע"ב) מלך מסתפר בכל יום כהן גדול מערב שבת לערב שבת כהן הדיוט אחד לשלשים יום, ואמרו (גדרים ג"א ע"א) לא לחנם פיזר בן אלעשה את מעותיו אלא להראות בהן תספורת של כהן גדול וכו' ראשו של זה בצד עיקרו של זה וכו' עיי"ש, ודעת לנכון ניקל שחכמינו הקדושים לא עסקו בדברי הבל של תספורת נאה אבל ענינים גדולים ונשגבים שנו כאן. והנזיר חייב לגדל שער ראשו, ובמלאות ימי נזרו הוא מגלח שערותיו בבית המקדש, ונוטל את הרוטב ונותן על השערות ושורפן תחת הדוד של קרבן שלמים שלו (והקצו בשביל זה חדר מיוחד שנקרא לשבת הנזירים (מדות פ"ב מ"ה) כדי שלא יהא ריח רע בבית המקדש). גם המצורע ביום טהרתו התגלח כל שער, וגם בלויים כשנבחרו לכהן במשכן העבירו תער על כל בשרם.

ורואים מכל זה איך שכל נגיעה קלה בגוף יהודי אינה דבר של מה בכך, ובכל תנועה שלו מתנועעים עולמות עליונים. וגלל כן יש איסור גדול לספר קומי שזה מדרכי האמורי (פסח מ"ט ע"ב), ואצל האפיקורסים והרשעים הדבר הראשון הוא לגדל בלורית וללכת בגילוי ראש. ועל אף שאיסור גילוי הראש לא מפורש בתורה בכל זאת מי שהולך בראש מגולה הוא מוחזק לפושע ישראל גרוע ביותר, ומצינו (מסכת כלה פ"א ה"ז) פעם אחת היו זקנים יושבים בשער ועברו לפניהם שני תינוקות אחד כיסה את ראשו ואחד גילה את ראשו, זה שגילה את ראשו, ר' אליעזר אומר ממזר, ר' יהושע אומר בן הנדה, ר' עקיבא אומר ממזר ובן הנדה וכו' עיי"ש.

ומבוצא דבר אנו למדים חומר הענין של לבוש יהודי, שכל המלבושים הם מותאמים לקדושת הנפש הישראלית, וגם הכיפה שעל הראש רומזת לעולמות עליונים גבוה מעל גבוה, ובמופלא ממך אל תדרוש. ומי שמשנה בכזו כלשהי סימן הוא שנשמתו הקדושה נסתלקה ממנו.

כי אף מי שהורתו ולידתו בקדושה יתכן שבמשך הזמן יאבד את נשמתו בגלל מעשיו הרעים, וכהא שכתבו המקובלים בטעם שמברכים בכל יום שלא עשני גוי עבד ואשה דלכאורה היה די לברך פעם אחת בחייו (וכגון ביום שנעשה בר מצוה) על זה שנברא כיהודי, ומה עניינו לחזור ולברך דבר יום ביומו. אלא שבשעה שאדם ישן בלילה גם נשמתו עולה, ובאם אינו מתנהג כהוגן מחליפים אז את נשמתו ובבוקר מחזירים לו נפש של גוי עבד או אשה, ולפיכך בכל בוקר חייב להודות להשי"ת על שנשמתו היהודית חזרה לתוכו ולא נעשה גוי. וגם איתא מהאריז"ל (שער הגלגולים הקדמה ה') דלפעמים יארע כי אע"פ שיהיה באדם נפש אחת טהורה ועליונה יבוא איזה פעם לידי כעס ואז תצא ממנו ותכנס במקומה נפש אחרת גרועה וכו'. וזה נורא ואיום. ומאז ואילך נפשו מושכתו לדברים רעים דנפש רשע אותה רע (משלי כא י). וכמו כן מי שמשנה את הלבוש להתדמות לעכו"ם סימן הוא שיש לו נפש של גוי והוא מתלבש בהתאם לכך.

וסח לי הגה"צ אבד"ק נאסויד זצ"ל מה ששמע מפ"ק זקה"ק מצאנו זי"ע, שאין לאדם לקבל פתקא (קויטע"ל) אלא אם כן יודע ומכיר בנפשו של העומד לפניו כמה פעמים היה כבר בעולם ומה שתיקן או פגם בכל גלגול וגלגול, ואם לאו בר הכי הוא צריך שלכל הפחות יידע כל זאת על נשמת עצמו, ואחר כך הרכין עצמו אל בנו הוא דו"ז הגה"ק משינעווא זי"ע ושאל אותו האם אתה יודע, וענה הן. ואנן בעניותן אין אתנו יודע עד מה, ובמה יודע איפוא אם יכולים לברך כדת שלא עשני גוי והלא יתכן שהומרה נשמתו בלילה. ואולם בזאת ייבחן, שאם מתעורר להשכים קום בבוקר ומיד נוטל ידיו ואומר מודה אני בהתעוררות הלב, והוא קם בזריזות ומחיש צעדיו לבית המבילה ולומד וקורא קריאת שמע ומתפלל בזמנה, ורואה בעצמו שאינו מתנהג כגוי, אז יכול לברך בשמחה רבה שלא עשני גוי, אבל אם ל"ע מתגלגל במדתו וקשה עליו לקום, ועל אף שביום הקודם ישב ולמד כל היום עכשיו אין לבו מושכתו להשכים וללמוד, ובקומו הוא עיף ויגע ומדבר דברים טמאים, סימן הוא שנפשו הוחלפה לנפש לא ממוהרה רח"ל.

וכבר אמרתי בזה טעם הדבר שחכמי הדורות שינו זמן אמירת ברכות השחר ממה שהיה בימי חז"ל, שאז היו מברכים כל ברכה בשעתה ובזמן הראוי לה כמבואר בש"ס (ברכות ס' ע"ב), ועכשיו נהגו לאומרם על הסדר בבית הכנסת (ש"ע או"ח סימן מ"ז סעיף ב'). כי זאת מלפנים היו קדושים וטהורים ומיד כשנתעוררו משינתם בערה בהם רוח הקדושה ברשפי אש שלהבתי, וזכרו איך ובמה עבר עליהם הלילה במתיבתא דרקיעא, וכמו שהיה גם אצל זקה"ק מצאנו זי"ע שתמיד היה מתעורר משינתו (ואפילו אחרי שינה של כמה דקות ביום) בקול רעש גדול, ותוך כדי תנועות ודפיקות בידי קדשו היה צועק בלבת אש קודש אחד יחיד ומיוחד, וכיוצא בזה (ולפעמים ארכו הדברים כמחצית השעה ויותר), וראו עליו בעליל איך שירד מאיגרא רמא במתיבתא דרקיעא לכירא עמיקתא של עולם השפל הלו - הם היו

יכולים לברך מיד שלא עשני גוי מתוך שהכירו וידעו בנשמתם שמהורה היא ולא הוחלפה. ומשראו שלא כדורות הראשונים דורות האחרונים, הנהיגו שלא לברך עד שיגיע לבית הכנסת אחרי מבילה במקוה ולימוד התורה, שאז יכול להרגיש ולדעת מתוך מעשיו והתנהגותו האם נשמת ישראל בקרבו. ומעין זה כתב כבר בספר המנהיג (ריש הלכות תפלה) עיי"ש.

ואחת מהברכות שיסדרו לברך בכל יום היא ברכת מלביש ערומים, וע"פ האריז"ל (שער הכוונות דרושי ברכות השחר) המכוון בזה על ששם חלקנו בקדושה בחיפוף מהטומאה ששורשם בנחש הקדמוני מקור הקליפות שנאמר בו (בראשית ג א) והנחש היה ערום, ומברכים בכל יום על שלא נפשט ממנו הלבוש דקדושה בהחזרת נשמתו בבוקר. ומבשרי אחזה אלו', כי כל מה שרואים בנשמיות אינה אלא דמיון לתוכן הדבר ברוחניות, אדם חולה ל"ע אינו יכול לסבול מלבושים עליו אבל כשהוא בשלימות הבריאות, שהקדושה אצלו בתוקף והנשמה מחוברת בחזק אל הגוף דעדיין אינה עומדת לשוב אל מקור שורש מחצבתה, אז יכול ללבוש כמה מלבושים זה על זה ולא חם לו, וכמו שראו אצל צדיקים שנהגו ללבוש בגדים מיוחדים ויותר ממה שלבשו אחרים, שבכל בגד נוסף יש תוספת קדושה. ואיתא (מג"א ס' ב' סק"ג) 'שזיהר מללבוש ב' מלבושים ביחד בפעם אחת, ולדעת כמה מקובלים אסור גם לפשוט שני בגדים ביחד, כי לכל מלבוש יש בחי' דמות ותבנית משלו, והדברים עתיקין.

וזה לעומת זה הרשעים תמיד חם להם ופושטים את מלבושיהם, דלפי שהם מסיטרא דטומאה ונחש אינם יכולים לסבול עליהם לבוש, וביותר אצל הנשים דבהיות ששורשם מבחי' מדה"ד יש להם חלק יותר גדול בסט"א כמבואר באוה"ח הקדוש (בראשית מט יא) ולפיכך טומאה זו מצויה ביותר אצלם. ולעומת זה בנות ישראל הכשרות שמתגברות על טומאת הנחש הן מלובשות בבגדים ארוכים ושרוולים ארוכים, ועל ידי הלבוש ניכר למי החותמת ולמי הפתילים. ומצינו (מגילה י"ד ע"ב) ותלבש אסתר מלכות שלבשתה רוח הקודש וכו', ובחיפוף אצל ושתי ציוה אחשוורוש להביאה לפניו ערומה (שם י"ב ע"ב). ואצל סוטה קורע בגדיה עד שהוא מגלה את לבה (סוטה ז' ע"א).

ומי שהשי"ת בעוזרו להתבונן בכחלק אחד מני אלפי אלפים עד היכן הדברים מגיעים תסמנה שערות ראשו, שענין הלבוש דקדושה הולך גבוה על גבוה עד לכסא הכבוד וזה לעומת זה הלבוש דסט"א יורדת עד לנוקבא דתהומא רבא. וכן מצינו שבני ישראל יצאו ממצרים בשכר שלא שינו את מלבושיהם (ראה דרשות חתם סופר ז' טבת תקע"ד בד"ה אמנם עוד ובמצויין שם), כי על ידי הלבוש היו ניכרים שהם חלק יעקב בני א' חי.

ולכן באשת יפת תואר כדי שתיכרל מהטומאה ציוה עליה הכתוב קודם כל דבר לגלח ראשה ולקצוץ צפרניה לפי פירושו של הרמב"ן, דלשיטת רש"י כוונת

הכתוב לנוול אותה כדי שימאס בה, ולשיטת הרמב"ן אדרבה המטרה בדברים הללו להכינה אל הקדושה. ואמר הכתוב והסירה את שמלת שביה מעליה היינו הלבוש דטומאה, דכל עוד שלא הוסר מעליה צלם הטומאה אסור לאיש ישראל להתקרב אליה. וישבה בבינתך ובכתה את אביה ואת אמה ירח ימים, ובגמרא (יבמות מ"ח ע"ב) ר"ע אומר אביה ואמה זו עבודת כוכבים וכן הוא אומר אומרים לעץ אבי אתה וגו', וזאת רק אחרי שגלחה את ראשה וצפרניה והסירה שמלת שביה מעליה, דכלי זה לא תוכל לפרוש מעבודה זרה אף אם יתנו לה כל כסף וזהב שבעולם.

ובעיקר ענין אשת יפת תואר אין הדברים מובנים כפשוטם, דתמוה מדוע התיר לו הכתוב וראית בשביה אשת יפת תואר הלא טוב שלא יסתכל ולא יראה וממילא לא יחשוק בה. ואמרו בספרי אין לי אלא בזמן שהיא יפת תואר מזין אף על פי שהיא כעורה תלמוד לומר וחשקת אף על פי שאינה יפת תואר עיי"ש, ולהבין בעי אם כן למה אמר הכתוב יפת תואר. ובכלל אין הדבר מובן איך קדושי עליון מסוגלים לבא לידי כך, שהרי ביוצאי המלחמה נאמר (שיר השירים ד ב) שכולם מתאימות ושכלה אין בהם [וברש"י שלא נחשד אחד מהם על העריות וכו'], דהלא המתאירה מעבירות שבידו חוזר מעורכי המלחמה (סוטה מ"ד ע"א), וכולם ברורים כולם גבורים כולם קדושים יצאו לחרף את נפשם במערכות אלקים חיים ומסרו נפשם ליהרג על קדושת השם בשביל הצלת כלל ישראל, וכי ס"ד שאנשים כאלו יבואו לידי דברים מגונים הללו, שמצינו באותו איש (סוטה מ"ז ע"א) שאמר עיניה טרוטות וא"ל רשע בכך אתה עוסק אפיק ארבע מאה שפורי ושמתייה וכו' עיי"ש, ובודאי שנבזרי המלחמה לא נתנו דעתם על דברים כאלו ח"ו. וכבר עמדו בזה בתפארת יהונתן וזקה"ק באגרא דכלה עיי"ש.

אמנם לפי המבואר בספה"ק (והביא זאת גם אא"ז שם בסגנון אחר קצת) בודאי שלא היו ישראל ראויים לאותו מעשה, אלא מאת ה' היתה זאת להציל ולהוציא מתוך הקליפות נשמה קדושה שנשקעה ונטמעה בהם, ולהשיבה למקור שורש מחצבתה, וז"ש כי תצא למלחמה על אויביך ונתנו ה' אלקיך בידך ושבת שביו, חוזר על אומרו ה' אלקיך ורצ"ל שזה ניצוץ מהקדושה שנשבה על ידי כוחות הטומאה, ומחמת כן תהא סיבה אשר וראית בשביה אשת יפת תואר, דמי שיש לו עינים קדושים רואה איך שאור הקדושה זורחת עליה, ואע"פ שהיא כעורה הרי זו בעיניו יפת תואר כי קרן אור הקדושה על פניה, ומתוך כך וחשקת בה היינו בניצוץ קדוש השוכן בקרבה להוציאה מרשות הטומאה.

ובכלל זאת על אף שנשמה קדושה בקרבה הזהירו הכתוב שלא יצליח להציל אותה כל עוד ולא תסיר מעליה הלבוש וצלם דסמ"א, ולפיכך ראשית דבר וגלחה את ראשה ועשתה את צפרניה והסירה את שמלת שביה מעליה, ואז ובכתה את אביה ואת אמה שתפרוש מהע"ז וכו"ל, ואחר כן תבא אליה ובעלתה והיתה לך לאשה שתחזיר הניצוץ קדוש אליך.

ועוד י"ל בענין שמגלחת שערוותיה וצפרניה, לפמ"ש בתרגום יונתן ותמבלניה ותגייירניה בביתך וכו', ולכן נוטלת צפרניה ומגלחת שערוותיה קודם מבילתה כפי המנהג במבילת גרים (רמ"א יו"ד סימן רס"ח סעיף ב' ובש"ך סק"ז) משום חשש חציצה וע"פ דברי הוזהר. וז"ש וגלחה את ראשה ועשתה את צפרניה, ואז וישבה בביתך וכתרגומו ותמבלניה ותגייירניה בביתך.

*

והסירה את שמלת שביה מעליה וישבה בביתך וגו'. מדרך בנות ישראל שמקיימות בעצמן דבר שנאמר (תהלים מה יד) כל כבודת בת מלך פנימה, היפוך מדרך הטומאה להיות נפקת ברא, כיון שהטומאה שכיחה ומצויה בקרית חוצות, וכן הוא אומר (דברים כב כג) ומצאה איש בעיר וגו' ופרש"י לפיכך שכב עמה פרצה קוראה לגנב הא אילו ישבה בביתה לא אירע לה. ולזה אחרי שאמר הכתוב להדריכה בדרך טובים שתגלח שערות ראשה וצפרניה ותסיר בגדי הגויים מעליה וכנ"ל, הוסיף ואמר וישבה בביתך שתהא יושבת בירכתי ביתך כדת משה ויהודית, ובאם תראה שהיא יצאנית ומסתובבת ברחובות קריה תגרשה מעל פניך ואל תכניסנה.

*

והיה אם לא חפצת בה ושלחתה לנפשה וגו'. יש לבאר מה שפתח הכתוב בתחלת הפרשה בלשון וחשקת בה וסיים בלשון אם לא חפצת בה.

ונראה כי חשק היא מכח הטומאה והתאוות, וכד"א (בראשית לד ח) שכם בני חשקה נפשו בבתכם והיינו למלא תאוות, ואילו חפץ היא מכח הרצון שלא לשם תאוה, כמו הצדיקים שחפצים לעשות רצון קונם שלא על מנת לקבל פרס. וזה ההבדל בין לשון חשק ללשון חפץ.

ולזה בתחלת הפרשה לא דברה תורה אלא כנגד יצר הרע ואמר וראית בשביה אשת יפת תואר וחשקת בה, וכיון שיתכן שכל זה בסיבת עצמו שיצרו תוקפו לכן צויה עליו הכתוב לעשות בה כל המעשים הללו, ואז אם יחפוץ בה לקחתה ברצון דקדושה, תהיה לו לאשה כדי להשיב הניצוץ קדוש לשורשה וכנ"ל. והיה אם לא חפצת בה, שאין לך רצון לקחתה לאשה, סימן היא שאינה מסטרא דקדושה כלל ועיקר, ולפיכך הכתוב מבשרך שסופך לשנאותה ושלחתה לנפשה.

*

ומאלה מקראי קודש אנו רואים מעלת התורה אשר דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום, שהלא הנכרים בנותיהם מתקשטות במלחמה בשביל להזנות אחרים עמהם (רש"י כא יב), ובאו במזימות רשע לאנם את בני ישראל, ואפילו

הכי אחרי שבכתה קצת כבר חס עליה הכתוב והזהיר לא תתעמר בה תחת אשר עניתה, ולמרות שהוציא הוצאות עליה לפרנסה במשך כל הימים שישבה בביתו אסור לו למוכרה בכסף. כי כך מדרתו ית"ש א' רחום וחנון, ורחמיו על כל מעשיו.

✳

ושלחתה לנפשה. וברמב"ן הביא מהספרי ולא לבית אביה עיי"ש. ונראה להוסיף דאף מרשעת טמאה כזאת מכיון שהיתה בבית ישראל כבר נהפכה לאחרת. וידוע הסיפור באריכות מהחסידי מוה"ר משה דייטש שזקה"ק מצאנו זי"ע החזירו בתשובה, והתחלת הדבר היה ממה שאכל פעם משיריים של זקה"ק ומאו לא היה יכול לאכול מאכלות אסורות וחקיא הכל. וכן היה עם הרה"ק הרופא אצל הרה"ק הרבי ר' בער זי"ע. ומכיון ששהתה משך זמן בבית ישראל וראתה והתבוננה בארחות חיים היהודיים בודאי שעשו הדברים בלבה רושם בל ימח, ולזה ושלחתה לנפשה ולא לבית אביה, כלומר שזו הבטחת התורה שהיא כבר לא תרצה לחזור לבית אביה. ובכן אל ירע לבכך על הדבר הזה שעניתה ועכשיו שלחתה, כי כל זה עשה בקרבה רושם לטובה ובסופו של דבר עוד תשוב למקור שורש מחצבתה ותחזור לכלל ישראל.

תוכן הענינים:

- היופי והמיאוס אצלינו היא לפי קביעת התורה, ובענין צפרנים ושערות ארוכות שזה מדרכי הרשעים והקליפות.
- מדברי זקה"ק מוהרצ"א שהשר של מדינת הגר לובש מכנסים אדומים, ומוזה שהגויים מתדמים במלבושם לדמות הקליפה.
- בענינים שרואים בחו"ל בסדר גזיות הצפרנים ושערות ראש רואים שבכל תנועה של יהודי מתנועעים עולמות.
- באיסור לספר קומי ולגדל בלווית, וגילוי הראש, מלבושים יהודים הם לפי הנפש דקדושה ומי שמשנה סימן שיש לו נפש עכו"ם.
- מהאריז"ל דיתכן שיוחלף נשמתו, וצריך להתבונן במעשיו ומתוך כך יראה אם יכול לברך שלא עשני גוי, ומוזה הטעם נהגו לסדר הברכות בבית הכנסת.
- ענין ברכת מלביש ערומים, הרבה מלבושים סימן לקדושה ומי שהוא בטומאה אינו יכול לסבול מלבושים, ובפרט הנשים.
- באשת יפת תואר צויה הכתוב לגלח שערותיה וצפרניה ולהסיר בגדי עכו"ם, שאז תוכל להתקרב לקדושה.
- ענין אשת יפת תואר מחמת ניצוץ קדוש שנשבה ונטמע בין העכו"ם, ולכן אפילו כעורה היא בכלל יפת תואר מאור הקדושה.
- ענין גילוח שערותיה וצפרניה כהכנה לטבילה לשם גירות.
- מדרך בנות ישראל לשבת בבית, וכן צויה הכתוב על יפת תואר.
- ההבדל בין חשק לחפץ, וסימן על יפת תואר אם הוא מסיטרא דקדושה אם הוא חפץ בה אחר כל המעשים הללו.
- התורה דרכיה דרכי נועם וציותה שלא להתעמר אף במרשעת כזו.
- אחרי שהיתה בבית ישראל נעשה בה רושם וכבר לא תוכל לחזור לבית אביה.

לזכרון בהיכל ה'

הגאון הצדיק רבי **אהרן יהודה** בהר"ר **משה** זצ"ל ווילנער

שכיהן כראב"ד דקהלתנו וראש ישיבתנו הק'

נתבקש לישיבה של מעלה י"א אלול תשמ"ו לפ"ק

תהא נשמתו צרורה בצרור החיים

לעילוי נשמת

הרבני החסיד מוה"ר מרדכי בהר"ר יהודה ארי' טויב ז"ל

איש אמונו של כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק זצוקלה"ה

גלב"ע י"ג אלול תשמ"ג לפ"ק – ת. נ. צ. ב. ה.

הונצח ע"י חתנו הרה"ח הרב **מנחם מאיר שווארטץ** שליט"א

משב"ק אצל כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

לעילוי נשמת

האשה החשובה מרת **שינדל טויבא** בהר"ר **אשר לעמל** ע"ה

גלב"ע י' אלול תשפ"ג לפ"ק – ת. נ. צ. ב. ה.

הונצח ע"י בנה הרה"ח מוה"ר **יצחק משה גענוד** הי"ו

גליון זה נדבתי

הרה"ח מוה"ר **אברהם ווידער** הי"ו – בני ברק

לרגל שמחת הולדת הבת **שרה שתחי'**

למז"ט ובשטומ"צ

גליון זה נדבתי

הרה"ח מוה"ר **מאיר אברהם הכהן גליק** הי"ו

לרגל שמחת הולדת הבן **אהרן ברוך** נ"י

למז"ט ובשטומ"צ

מכון להוצאת דברי תורה

מאת כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק זצוקלה"ה

שעי"י איגוד חסידי צאנז

(718) 431-1055